

Belysning

Belysningen spiller en vigtig rolle for både trygheden og forebyggelsen af kriminalitet. Undersøgelser viser, at kriminalitet på gader og veje falder med 21 % på steder, hvor man har forbedret gadebelysningen.

En god og gennemtænkt belysning i et boligområde gør det nemmere at orientere sig, når man færdes der. Samtidig skaber det tryghed. Belysningen skal danne en helhed, der passer til boligområdets arkitektur, omgivelser og karakter.

Selvom I har stier, der er godt oplyst, kan de virke utrygge, hvis de tilstødende områder ligger hen i mørke. Buskadser, skure, kroge og hjørner, man går forbi, skal helst være belyst, så der ikke opstår mørke gemmesteder. Tænk på grænsen mellem lys og mørke. Alt for oplyste steder kan blænde og gøre kontrasten til mørket større.

Lys kan bruges med stor æstetisk virkning. Lad belysningen fremhæve interessante ting og elementer i området, så der bliver variation i indtrykket. Hvis området virker rart og godt belyst, kan det betyde, at flere har lyst til at færdes der.

God belysning kan gøre det rart at færdes i området.

God farvegengivelse

For fodgængere og cyklister bør belysningen være varm med god farvegengivelse, og man skal kunne se konturer og ansigtstræk på en person på god afstand.

Belysningen af vejen skal være tilstrækkelig til at man kan se ujævnheder i belægningen, og det er bedre at have punktbelysning i vejsiden end fuld spot på selve vejen.

Grundbelysning

Veje, hovedstier og P-pladser skal have en god belysning, der oplyser hele det område, man bevæger sig i. Her bruger man typisk fritstående parklamper, der lyser op i minimum to-tre meters højde. Vælg armaturer og lyskilder, der giver et behageligt lys som ikke blænder. Der bør ikke være mørke områder mellem lamperne. Et skumringsrelæ kan tænde grundbelysningen automatisk, når mørket er ved at falde på.

Det er bedst med en god jævn belysning, som ikke blænder og er uden generende lys fra andre kilder. Stærk belysning giver ikke mere tryghed.

Et varmt lys med god farvegengivelse er behageligt at færdes i. Parklamper i 2-3 meters højde blænder ikke.

Trappeopgange og indgangsdøre

Det er vigtigt at der altid er en lampe der oplyser området udenfor en trappeopgang. Vælg en indgangsdør med klart glas og opsæt lys indenfor døren. Det føles tryggest at åbne døren ind til en oplyst opgang. Fra 1. sal og længere op i trappeopgangen er det tilstrækkeligt at lyset tænder med bevægelses- eller lydsensor.

Ved alle indgangsdøre, som vender mod udearealer, bør der være en lampe der oplyser området foran døren. Ved fælles opgange og private indgange bør lampen tænde sammen med grundbelysningen via et skumringsrelæ.

Orienterende lys

Pullertlamperne kan give et hyggeligt lys, som man kan orientere sig efter. De lyser ikke op i højden, og det er derfor ikke altid muligt at se ansigtet på dem, man møder.

Brug pullertlamper på steder, hvor beboerne typisk ikke opholder sig i længere tid når det er mørkt. Lamperne kan også benyttes i områder som er delvis oplyst af anden belysning fx gadelamper, lamper ved hoveddøre eller på P-pladser.

Skure og kældernedgange

Opsæt lamper der tænder sammen med grundbelysningen foran skure og ved kældernedgange.

Lyset inde i skuret kan tændes i de mørke timer ved en bevægelsessensor, når man nærmer sig skuret.

Skure, containergårde og kældernedgange er typisk steder, som kan virke skumle og derfor utrygge at færdes ved.

Materialer

- › Guide til mere trygge byer
- › Kriminalpræventiv miljø- og byplanlægning

Hans Peter de Place

Specialkonsulent

hpp@dkr.dk

[40 57 56 84](tel:40575684)

Kilder

SFI Campbell, 2009: [Effects of Improved Street Lighting on Crime](#)

Almennet, 2015: [Bo trygt - Større tryghed i almene boligområder.](#)